

Omgevingsdienst West-Holland

Gemeentelijk uitvoeringskader (bestuurs)strafrechtelijke handhaving milieu 2020-2021

(ter vervanging van hoofdstuk 6.2.4)

1. Inleiding

De Landelijke Handhavingsstrategie (LHS)¹ is een landelijk uniforme strategie voor het omgevingsrecht. Zij geeft antwoord op vragen als ‘Wat moet er gebeuren naar aanleiding van een tijdens toezicht gedane bevinding?’ en ‘Wanneer en hoe vindt afstemming met OM en Politie plaats?’ De LHS is een gezamenlijk product van een groot aantal instanties en is ontwikkeld vanuit het milieurecht, gericht op het bredere omgevingsrecht. Het idee achter de LHS is dat handhavende instanties in vergelijkbare situaties op vergelijkbare wijze reageren. In de LHS is vastgelegd op welke manier wordt opgetreden wanneer tijdens toezicht overtredingen worden geconstateerd. Het opleggen van sancties wordt niet (meer) alleen gebaseerd op de wetten of regels die zijn overtreden en de ernst daarvan, maar ook op de (mogelijke) gevolgen van de overtreding en de houding en het gedrag van de overtreder.

De LHS gaat uit van grote deskundigheid van de handhavers². Op basis van eigen waarneming en interpretatie motiveert de handhaver met behulp van de LHS de vervolgacties. De LHS doet hiermee een beroep op de professionaliteit en het beoordelingsvermogen van de handhaver. Het hart van de LHS bestaat uit een zogenaamde interventiematrix, die grotendeels is gebaseerd op de voormalige provinciale sanctiestrategie. De matrix combineert de (mogelijke) gevolgen van de overtreding en het gedrag van de overtreder.

De LHS gaat niet over het stellen van prioriteiten of de wijze van toezicht houden. De LHS bestaat uit vijf stappen:

- positionering bevinding in interventiematrix
- bepalen verzwarende aspecten
- bepalen of overleg van bestuur met politie en OM dan wel van politie en OM met het bestuur over de toepassing van het bestuurs- en/of strafrecht geïndiceerd is
- optreden met de interventiematrix
- vastlegging

---

¹ Zie bijlage 1: interventiematrix LHS

² Handhaver: handhavende instanties zoals overheden, omgevingsdiensten, politie, openbaar ministerie (OM)

2. Uitgangspunten Landelijke handhavingsstrategie (LHS)

Uitgangspunt in het gemeentelijk kader van de Omgevingsdienst West-Holland is dat toezichthouders en boa's wegens de ernst van de bevinding, het gedrag van de normadressaat³ en de feiten en omstandigheden van de situatie moeten bepalen welke interventie in het specifieke geval passend is. Een passende interventie wil zeggen dat deze, gegeven de verzamelde feiten en de beoordeling van de aard en/of omstandigheden van de bevinding en de normadressaat, zo effectief en efficiënt mogelijk leidt tot spoedig herstel van de situatie voor de bevinding, naleving waarborgt, herhaling voorkomt en/of straft daar waar dit passend is of noodzakelijk om de normadressaat tot naleven te bewegen, dan wel de norm te bevestigen.

Dit betekent dat twee keuzes bij een bevinding⁴ noodzakelijk zijn:

1. Hoe wordt opgetreden:
  - alleen bestuursrechtelijk
  - bestuurs- én strafrechtelijk
  - alleen strafrechtelijk
2. Welke interventie(s) wordt/worden ingezet?

Ad 1

Optreden geschiedt op grond van de LHS, een instrument voor alle overheden om eenduidig te interveniëren naar aanleiding van tijdens het toezicht gedane bevindingen. De mogelijkheden zijn: bestuursrechtelijk (gericht op het herstellen van de situatie) en/of strafrechtelijk (gericht op het straffen van de overtreder en het wegnemen van diens wederrechtelijk genoten (concurrentie)voordeel). Beide dienen tot ontmoediging, ofwel tot individuele en algemene preventie. Deze aspecten zijn vaak tegelijk aan de orde. Daarom is een weloverwogen inzet van het bestuursrecht en/of strafrecht conform de LHS noodzakelijk.

Ad 2

De keuze van de in te zetten bestuursrechtelijke en/of strafrechtelijke interventie(s) vindt plaats aan de hand van hoofdstuk 3 van de LHS, waarin een interventiematrix is opgenomen, waarbij het spoedig herstellen van de situatie voor de bevinding de eerste prioriteit is.

Stappen:

1. toezichthouder/boa neemt mee: ernst van de bevinding en typering van normadressaat (gedrag overtreder en toezichts- en handhavingsgeschiedenis);
2. toezichthouder/boa bepaalt of sprake is van verzachtende of verzwarende argumenten;
3. toezichthouder/boa ziet eventueel van handhaven af op basis van vastgestelde gedoogstrategie; nota bene: gedogen laat eventuele strafvervolgning door het OM onverlet.

Hoe tot positionering van bevinding komen?

Algemeen uitgangspunt bij het positioneren van de bevinding op grond van interventiematrix LHS is het per bevinding beoordelen welke interventie passend is op grond van:

- ernst van de bevinding
- gedrag van de normadressaat
- feiten en omstandigheden van de situatie.

---

³ Normadressaat: categorie van personen voor wie een gegeven norm geldt

⁴ Bevinding een waarneming die ten aanzien van een bepaald onderwerp van onderzoek tijdens een inspectie wordt gedaan

Agendapunt 12 AB 4 november 2019: Nota Gemeentelijk uitvoeringbeleid Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving Milieu 2020 – 2021 (2019195000),

Bijlage 7: Gemeentelijk uitvoeringskader (bestuur)strafrechtelijke handhaving milieu 2020 – 2021

Bij het positioneren van een overtreding worden verzachtende of verzwarende argumenten meegewogen.

Verzachtende of verzwarende argumenten

Verzachtend:

- **mogelijkheid van legalisatie**

Verzwarend:

- **verkregen financieel voordeel (winst of besparing)**
De normadressaat heeft door zijn handelen financieel voordeel behaald of financieel voordeel halen was het doel.
- **status verdachte / voorbeeldfunctie**
De normadressaat is: een regionaal of landelijk maatschappelijk aansprekende of bekende (rechts)persoon, een overheid, een toonaangevend brancheonderdeel, een certificerende instelling, een persoon die een openbaar ambt bekleedt, de eigen organisatie.
- **financiële sanctie heeft vermoedelijk geen effect**
Een bestuurlijke sanctie kan waarschijnlijk niet geïnd worden, of is waarschijnlijk door de normadressaat als (bedrijfs)kosten ingecalculeerd.
- **combinatie met andere relevante delicten**
Andere handelingen zijn gepleegd ter verhulling van de feiten, zoals valsheid in geschrift, corruptie of witwassen.
- **medewerking van deskundige derden**
De normadressaat is bij zijn handelen ondersteund door deskundige derden, zoals vergunningverlenende of certificerende instellingen, keuringsinstanties en brancheorganisaties. De toezichthouder/boa moet onderbouwen op grond van welke aanwijzingen hij het vermoeden heeft dat de deskundige derde op de hoogte was en/of medewerking heeft verleend aan de geconstateerde overtreding.
- **normbevestiging**
Bij dit aspect geldt dat het doel van de handhaving ligt in het onder de aandacht brengen van het belang van een bepaalde norm bij de branche of bij het bredere publiek. Strafrechtelijke handhaving vindt mede plaats in het kader van normhandhaving of normbevestiging met het oog op grotere achterliggende te beschermen rechtsbelangen. Hierbij speelt de openbaarheid van het strafproces een grote rol. Als in het openbaar, door middel van een onderzoek ter terechtzitting of de publicatie van een persbericht bij een transactie of strafbeschikking, verantwoording wordt afgelegd van gepleegde strafbare feiten krijgt de normhandhaving of normbevestiging het juiste effect.
- **waarheidsvinding**
Soms kan strafrechtelijk optreden met toepassing van opsporingsbevoegdheden met het oog op de strafrechtelijke waarheidsvinding en afdoening aangewezen zijn. Bijvoorbeeld als een controle of inspectie aanwijzingen aan het licht brengt dat er meer aan de hand is, maar de bestuursrechtelijke instrumenten ontoereikend zijn om de waarheid aan het licht te brengen.

Hoe verzachtende of verzwarende argumenten meewegen?

Bij verzachtende argumenten: in interventiematrix gepositioneerde bevinding 1 segment naar links en vervolgens 1 segment naar onder.

Bij verzwarende argumenten: in interventiematrix gepositioneerde bevinding 1 segment naar rechts en vervolgens 1 segment naar boven.

3. Bevoegdheid uitvaardigen BSBm en grenzen daaraan gesteld

Bij het uitvoeren van de door de opdrachtgevers aan de dienst gemandateerde wettelijke taken betreffende toezicht en handhaving hanteert de dienst als uitgangspunt de LHS-interventiematrix, zoals deze in § 1 is toegelicht. Van belang is om hierbij de strafbeschikkingsbevoegdheid en de grenzen daaraan gesteld in acht te houden. In deze paragraaf worden beide nader toegelicht. Daarnaast is er aandacht voor de afstemming met strafrechtelijke handhavingpartners en wordt voorzien in een werkinstructie voor strafrechtelijk optreden door toezichthouders en boa's.

Strafbeschikkingsbevoegdheid

Binnen OD NL is in 2018 nader onderzocht en (her)bevestigd dat een directeur van een OD ten aanzien van de BSBm alleen beschikkingsbevoegd is wanneer het bevoegd gezag (gemeente/provincie) een specifieke taak aan de OD heeft overgedragen. Als leidraad geldt:

1. Welk feit:
Welke wet- en regelgeving is overtreden? Wie is bevoegd gezag?
2. Overgedragen taak:
Komt het feit voor in bijlage II van het Besluit OM-afdoening? Is deze taak overgedragen aan de omgevingsdienst?
3. BSBm:
Niet overgedragen, dan niet bevoegd, uitgebreid PV.
Wel overgedragen, bevoegd, combi-bon (BSBm).

Het is de eigen verantwoordelijkheid van de omgevingsdiensten om toe te zien of de bevoegdheid op de juiste wijze wordt toegepast.

Voor zaken betreffende de in artikel 4.3 van het Besluit OM-afdoening aangewezen strafbare feiten wordt de strafbeschikkingsbevoegdheid toegekend aan, onder anderen, de directeurs van de Regionale Uitvoeringsdiensten, voor de feiten vermeld in bijlage II van dit Besluit. De bevoegdheid ziet op het ambtsgebied waarbinnen het feit is begaan, de verdachte zich bevindt, de verdachte natuurlijke persoon zijn woon- of verblijfplaats heeft of de verdachte rechtspersoon zijn statutaire vestigingsplaats heeft.

Degene aan wie de strafbeschikkingsbevoegdheid wordt gemandateerd, dient een leidinggevende of coördinerende functie op het vlak van handhaving te vervullen en te beschikken over voldoende deskundigheid om de voorstellen van opsporingsambtenaren tot het opleggen van een boete te kunnen beoordelen op rechtmatigheid, effectiviteit en proportionaliteit. Deze bevoegdheid wordt niet gemandateerd aan de boa's, omdat het gaat om boetebedragen van € 340,00 of meer. Het is niet toegestaan om bij boetes boven dit bedrag de boeteoplegging en het opmaken van een rapport of proces-verbaal in één hand te leggen.

De bevoegdheid van de directeur van de Omgevingsdienst is gemandateerd aan de volgende functionarissen binnen de dienst: afdelingshoofd en teamleider die belast zijn met toezicht en handhaving.

Milieufeiten

De invoering van een bestuurlijke strafbeschikking voor milieufeiten komt voort uit het rapport 'De tijd is rijp' van de Commissie Mans. Hierin werd gepleit voor een herverdeling van de rollen van het bestuur en het OM bij de milieuhandhaving. In beginsel dient alleen door het bestuur te worden opgetreden. Waar bestraffing mogelijk en gewenst is tegen omgevingsrechtelijke overtredingen en

delicten, kan het bestuur bij kleinere delicten door middel van een bestuurlijke strafbeschikking een boete opleggen.

De lijst van milieufeiten bestaat uit een aantal clusters met milieuovertredingen die als gemeenschappelijk kenmerk hebben dat de bewijsopdracht door de buitengewoon opsporingsambtenaar doorgaans betrekkelijk eenvoudig is uit te voeren. De feiten, die allen vallen onder artikel 1 of 1a van de Wet op de economische delicten, zijn misdrijven, voor zover zij opzettelijk zijn begaan; voor zover zij geen misdrijven zijn, zijn zij overtredingen. (Uitzondering hierop zijn de feiten behorend tot het cluster ‘Wet hygiëne en veiligheid bad- en zweminrichtingen’; dit zijn overtredingen.) De praktijk heeft het OM geleerd dat bij economische delicten veelal sprake is van op z’n minst voorwaardelijke opzet. In de feitomschrijving wordt het onderscheid misdrijf/overtreding daarom niet gemaakt. Uit het verkort proces-verbaal moet blijken of de geconstateerde overtreding opzettelijk of niet opzettelijk is gepleegd.

Per milieufait zijn boetebedragen voor natuurlijke personen en/of rechtspersonen vastgesteld. Het gaat telkens om vaste bedragen, waarvan niet naar boven of beneden kan worden afgeweken. Bij het bepalen van de boetebedragen is rekening gehouden met de gangbare strafmaat bij de afdoening van de feiten door middel van een vonnis of transactie. Dit neemt niet weg in dat in een concreet geval, gelet op de feiten en omstandigheden, het aangegeven boetebedrag als niet passend kan worden beschouwd. Dan kan, na overleg met de betrokken regionale vestiging van het Functioneel Parket (hierna FP), door het bevoegd gezag worden besloten om het verkort proces-verbaal ter afdoening te sturen naar dat parket.

Feitenboekje bestuurlijke strafbeschikking milieu- en keurfeiten⁵

De milieufeiten die voor afhandeling door middel van een bestuurlijke strafbeschikking op grond van artikel 257ba van het Wetboek van Strafvordering in aanmerking komen, zijn opgenomen in bijlage II van het Besluit OM-afdoening, het ‘Feitenboekje bestuurlijke strafbeschikking milieu- en keurfeiten’. Aandachtspunt is dat van dit feitenboekje jaarlijks een herziene publicatie wordt gepubliceerd.

Grenzen aan de bestuurlijke strafbeschikkingsbevoegdheid⁶

In de Richtlijn bestuurlijke strafbeschikkingsbevoegdheid milieu- en keurfeiten (art. 257ba, tweede lid, Sv) zijn grenzen gesteld aan de bestuurlijke strafbeschikkingsbevoegdheid voor milieufeiten. De bevoegdheid blijft beperkt tot strafbare feiten die worden genoemd in bijlage II van het Besluit OM-afdoening en dan uitsluitend voor zover zij van geringe ernst of eenvoudige aard zijn (artikel 4.3 Besluit OM-afdoening).

Indien een strafbaar feit wordt geconstateerd dat weliswaar voorkomt in de lijst van milieufeiten, maar buiten de in het Besluit OM-afdoening gestelde grenzen valt, wordt het door de betrokken opsporingsambtenaar opgemaakte, al dan niet verkorte, proces-verbaal van de geconstateerde overtreding(en) rechtstreeks ingestuurd naar de ter zake hiervan bevoegde regionale vestiging van het FP.

In gevallen waarin sprake is van een contra-indicatie, leent de geconstateerde milieuovertreding zich niet voor afdoening door middel van een bestuurlijke strafbeschikking, maar vraagt deze om afdoening door het OM. Hiertoe zal een proces-verbaal van de geconstateerde overtreding(en) dienen te worden opgemaakt dat rechtstreeks wordt gestuurd naar de ter zake hiervan bevoegde regionale vestiging van het FP. Het verdient aanbeveling in een dergelijk geval vooraf contact op te nemen met dit parket om duidelijk te krijgen of en, zo ja, in hoeverre met een verkort proces-verbaal kan worden volstaan.

Indien in de verzetsfase het OM constateert dat een bestuurlijke strafbeschikking is uitgevaardigd terwijl een contra-indicatie van toepassing was, kan dit voor de officier van justitie reden zijn om gebruik te maken van zijn bevoegdheid krachtens artikel 257e, achtste lid, Sv tot intrekking of wijziging van de strafbeschikking.

---

⁵ Zie bijlage 2: Toelichting bij het *Feitenboekje bestuurlijke strafbeschikking milieu- en keurfeiten*

⁶ Zie bijlage 3: Toelichting bij grenzen aan de bestuurlijke strafbeschikkingsbevoegdheid
Agendapunt 12 AB 4 november 2019: Nota Gemeentelijk uitvoeringbeleid Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving Milieu 2020 – 2021 (2019195000),
Bijlage 7: Gemeentelijk uitvoeringskader (bestuur)strafrechtelijke handhaving milieu 2020 – 2021

Afstemming met strafrechtelijke partners

Indien toetsing aan de interventiematrix een score oplevert in het zwaardere segment, dan wordt de strafrechtelijke afhandeling in handen gegeven van het Team Milieu van de politie Eenheid Den Haag. Tweemaandelijks vindt er voortgangs- en casusoverleg plaats tussen het Team Milieu van de politie en vertegenwoordigers van de dienst. In dit overleg wordt de voortgang van de verschillende casussen en/of projecten besproken. In samenspraak met het FP kan er bij complexe onderzoeken eventueel ondersteuning vanuit de dienst geleverd worden.

Werkinstructie strafrechtelijk optreden⁷

De dienst voorziet in een werkinstructie waarin de strafrechtelijke handhaving van milieudelicten door het uitvaardigen van een bestuurlijke strafbeschikking milieu (hierna: BSBm), of door het opmaken van een proces-verbaal door een boa is beschreven. Alle medewerkers toezicht en handhaving binnen de dienst dienen voor de uitvoering van de wettelijke taken van deze werkinstructie kennis te nemen en deze na te leven.

---

⁷ Zie bijlage 4: Werkinstructie strafrechtelijke handhaving binnen de Omgevingsdienst West-Holland Agendapunt 12 AB 4 november 2019: Nota Gemeentelijk uitvoeringbeleid Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving Milieu 2020 – 2021 (2019195000), Bijlage 7: Gemeentelijk uitvoeringskader (bestuur)strafrechtelijke handhaving milieu 2020 – 2021

4. Uitwisselen en archiveren van gegevens

De Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG) geldt niet voor gegevensverwerking voor de opsporing of vervolging van strafbare feiten. Voor deze gegevens geldt de Europese Richtlijn gegevensverwerking opsporing en vervolging. De Wet politiegegevens (hierna: Wpg) wordt herschreven om aan deze richtlijn te voldoen. Deze Wpg geldt voor politie, marechaussee, rijksrecherche, bijzondere opsporingsdiensten zoals FIOD en gaat ook gelden voor de buitengewoon opsporingsambtenaar (boa). Daartoe zal een Besluit politiegegevens voor boa's (Bpg boa's) verschijnen.⁸

De dienst treft technische en organisatorische maatregelen om betrokkenen te beschermen tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging van politiegegevens.

Uitwisselen gegevens

De afspraken over de uitwisseling van gegevens en de samenwerking met de politie worden vastgelegd in een convenant, waarbij de Wpg als uitgangspunt geldt. Dit convenant is in ontwikkeling maar nog niet vastgesteld.

Bij de gegevensuitwisseling dient zorgvuldigheid te worden betracht. Indien het uitwisselen van strafrechtelijke gegevens geschiedt via Outlook dan houdt dat een risico in. Outlook is een programma dat gemakkelijk is te kraken. Bij gegevensuitwisseling via e-mail dient gebruik te worden gemaakt van de encryptiemodus van Outlook.

Speciale aandacht vragen de e-mailaccounts. Wanneer gegevens betreffende strafzaken digitaal zijn gearchiveerd, dienen e-mailgegevens dienaangaande te worden opgeschoond.

Voorts geldt nog dat er voor de uitwisseling van persoonsgegevens geen gebruik mag worden gemaakt van, bijvoorbeeld, een mobiele telefoon, een openbaar Wifinetwerk en niet-beveiligde digitale schijven. Bij het gebruikmaken van een USB-stick dient dit een stick met encryptie te zijn.

Archiveren gegevens

Een politiegegeven is een bijzondere versie van een persoonsgegeven. Dit gegeven wordt verwerkt in het kader van de politietaak. Hiervoor geldt de Wpg. Het Besluit politiegegevens bepaalt dat ook boa's die opsporingsgegevens verwerken politiegegevens verwerken. Daarop is dus niet de AVG, maar de Wpg van toepassing.

Beveiligde omgeving

Het streven is papieren bescheiden met politiegegevens direct digitaal te archiveren. Deze digitale documenten zijn beveiligd opgeslagen in het DMS en op de F-schijf. Slechts het afdelingshoofd en de teamleider die zijn belast met toezicht en handhaving, en de boa's zijn gemachtigd de strafrechtelijke gegevens in de digitale systemen in te zien.

Maximale bewaartermijn

Ingevolge artikel 14 van de Wpg is de maximale bewaartermijn van politiegegevens vijf jaar. Dit betekent dat alle digitaal gearchiveerde politiegegevens ouder dan vijf jaar dienen te worden vernietigd, met uitzondering van gegevens die nog gebruikt worden in een lopend strafrechtelijk onderzoek of gegevens die bewaard moeten blijven om andere bijzondere redenen. Deze cyclus dient ieder jaar te worden herhaald. Voor politiegegevens die betrekking hebben op een rechtspersoon gelden deze termijnen niet. Het afdelingshoofd en de teamleider die zijn belast met toezicht en handhaving zien toe op dit proces.

---

⁸ Zie bijlage 5: Toelichting bij AVG en Wpg

Agendapunt 12 AB 4 november 2019: Nota Gemeentelijk uitvoeringbeleid Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving Milieu 2020 – 2021 (2019195000),

Bijlage 7: Gemeentelijk uitvoeringskader (bestuur)strafrechtelijke handhaving milieu 2020 – 2021

Bijlage 7a: Interventiematrix LHS

DE (MOGELIJKE) GEVOLGEN ZIJN:	Aanzienlijk, dreigend en/of onomkeerbaar 4	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD Verscherpt toezicht	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD, Verscherpt toezicht	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht bestraffend Exploitatieverbod / sluiting, schorsen of intrekken vergunning certificaat of erkenning Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD	Strafrecht PV Bestuursrecht bestraffend Exploitatieverbod / sluiting, schorsen of intrekken vergunning certificaat of erkenning Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD
	Van belang 3	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Bestuurlijk gesprek, Waarschuwen	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD, Verscherpt toezicht	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD, Verscherpt toezicht	Strafrecht PV Bestuursrecht bestraffend Exploitatieverbod / sluiting, schorsen of intrekken vergunning certificaat of erkenning Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD
	Beperkt 2	Bestuursrecht herstellend Aanspreken / informereren	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht herstellend Bestuurlijk gesprek, Waarschuwen	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD, Verscherpt toezicht	Strafrecht PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD
	Vrijwel nihil 1	Bestuursrecht herstellend Aanspreken / informereren	Bestuursrecht herstellend Aanspreken / informereren	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Bestuurlijk gesprek Waarschuwen	Strafrecht PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Bestuurlijk gesprek, Waarschuwen
			A	B	C
		Goedwillend: <ul style="list-style-type: none"> • Onbedoeld • Proactief 	Moet kunnen: <ul style="list-style-type: none"> • Onverschillig 	Calculerend: <ul style="list-style-type: none"> • Bewust belemmerend en/of risico nemend 	Bewust en structureel / Crimineel: <ul style="list-style-type: none"> • Fraude • Oplichting • Witwassen
		GEDRAG VAN DE OVERTREDER			

Legenda:

Lichte segmenten: bestuursrechtelijk optreden is aangewezen.

Midden segmenten: bestuursrechtelijk, bestuursrechtelijk én strafrechtelijk óf strafrechtelijk optreden is aangewezen. Strafrechtelijk optreden komt vooral in beeld, naarmate er (meer) verzwarende aspecten zijn.

Zware segmenten: strafrechtelijk optreden is in elk geval aangewezen, terwijl in veel gevallen ook bestuursrechtelijk optreden is aangewezen.

Bijlage 7b: Toelichting bij Feitenboekje bestuurlijke strafbeschikking milieu- en keurfeiten

In het feitenboekje Bestuurlijke strafbeschikking milieu- en keurfeiten (bijlage II van het Besluit OM-afdoening) zijn de feiten opgenomen die voor afhandeling door een bestuurlijke strafbeschikking op grond van artikel 257ba van het Wetboek van Strafvordering in aanmerking komen. De bestuurlijke strafbeschikking is een sanctie-instrument. Hiermee kan een boete worden opgelegd door bij algemene maatregel van bestuur (Besluit OM-afdoening) aangewezen lichamen of personen, met een publieke taak belast.

De milieu- en keurfeiten zijn in de eerste kolom voorzien van een feitcode. Deze feitcode bestaat uit de letters 'BM' en een cijfercode. Deze feitcode dient te worden vermeld op het verkort proces-verbaal dat op een combibon wordt opgemaakt.

De strafbeschikking verschilt op enkele punten van een transactie. Anders dan bij de transactie het geval is, berust een strafbeschikking op een schuldvaststelling. Dit brengt mee dat een verdachte die in de strafbeschikking berust, achteraf niet kan beweren dat zijn schuld niet is vastgesteld. Waar de transactie strekt tot voorkoming van vervolging, is het uitvaardigen van een strafbeschikking een daad van vervolging.

Een opgelegde boete kan zonder tussenkomst van de rechter door het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) worden geïnd, tenzij de verdachte verzet heeft gedaan tegen de strafbeschikking. Het procesinitiatief komt bij de verdachte te liggen: als hij het niet eens is met de uitvaardigde strafbeschikking kan hij verzet doen bij het OM, waarna de zaak alsnog in volle omvang door de rechter zal worden beoordeeld.

Voor het gebruik van de bestuurlijke strafbeschikkingsbevoegdheid en het opmaken van verkorte processen-verbaal, combibonnen heeft het College van procureurs-generaal de Richtlijn bestuurlijke strafbeschikkingsbevoegdheid milieu- en keurfeiten vastgesteld. Deze richtlijn is te raadplegen op www.om.nl. Er staat bijvoorbeeld in onder welke omstandigheden geen bestuurlijke strafbeschikking kan worden uitvaardigd voor een in het feitenboekje opgenomen feiten.

Bijlage 7c: Toelichting bij grenzen aan bestuurlijke strafbeschikkingsbevoegdheid

Van de bevoegdheid mag geen gebruik worden gemaakt, indien:

- a. het een strafbaar feit betreft dat is begaan door een persoon die jonger is dan achttien jaar;
  - b. het een strafbaar feit betreft dat is begaan door een openbaar lichaam
  - c. degene onder wie één of meer voorwerpen in beslag zijn genomen, weigert afstand te doen;
  - d. voor opsporing van het strafbare feit is internationale rechtshulp nodig;
  - e. het strafbare feit wordt geconstateerd met één of meer andere strafbare feiten waarvoor de bestuurlijke strafbeschikkingsbevoegdheid is verleend, indien het gezamenlijk boetebedrag voor economische milieufeiten hoger is dan € 2.000 voor een natuurlijk persoon of € 10.000 voor een rechtspersoon;
  - f. het strafbare feit wordt geconstateerd met één of meer andere strafbare feiten waarvoor de bestuurlijke strafbeschikkingsbevoegdheid is verleend, indien het gezamenlijk boetebedrag voor niet-economische milieufeiten hoger is dan € 2.000 voor een natuurlijk persoon of een rechtspersoon;
  - g. sprake is van aanwijzingen voor een wederrechtelijk verkregen voordeel van (vermoedelijk) meer dan € 5.000;
  - h. het strafbare feit een wederrechtelijke gedraging betreft waardoor de dood van of ernstig letsel aan personen dan wel aanzienlijke schade aan dieren of planten wordt veroorzaakt, dan wel dreigt te worden veroorzaakt;
- (art. 4.4 Besluit OM-afdoening).

Contra-indicaties

Na het constateren van een milieufait dient telkens te worden nagegaan of één of meer van de volgende contra-indicaties van toepassing is/zijn:

1. Er is sprake van één of meer van de volgende omstandigheden die de bewijsopdracht voor de opsporingsambtenaar verzwaren of wijzen op een ernstige inbreuk op beschermde belangen:
  - a. een wederrechtelijke gedraging waardoor aanzienlijke schade aan de kwaliteit van lucht, grond of water wordt veroorzaakt, dan wel dreigt te worden veroorzaakt;
  - b. een wederrechtelijke gedraging met een afvalstof in niet verwaarloosbare hoeveelheden;
  - c. een wederrechtelijke gedraging in of handeling met een inrichting waar een gevaarlijke activiteit wordt verricht of waar gevaarlijke stoffen of preparaten worden opgeslagen of gebruikt, waardoor buiten die inrichting de dood van of ernstig letsel aan personen dan wel aanzienlijke schade aan dieren of planten wordt veroorzaakt, dan wel dreigt te worden veroorzaakt;
  - d. een wederrechtelijk verhandelen van specimens van beschermde in het wild levende dier- of plantensoorten of delen of afgeleide producten in een niet verwaarloosbare hoeveelheid van deze specimens of met een niet te verwaarlozen invloed op de instandhouding van de soort;
  - e. een wederrechtelijke gedraging waardoor aanzienlijke schade wordt of dreigt te worden toegebracht aan de habitat van een beschermde dier- of plantensoort;
  - f. een wederrechtelijke gedraging waardoor aanzienlijke schade wordt of dreigt te worden toegebracht aan een beschermde habitat.

Voor het inschatten van de mate van (dreigende) schade als bedoeld onder a, c, e en f, kunnen de vermoedelijke opruimings- of herstelkosten in veel gevallen een indicator zijn.

2. Er is sprake van één of meer van de volgende omstandigheden die wijzen op een aanmerkelijk calculerende, dan wel malafide instelling van de overtreder:
  - a. agressief of dreigend gedrag ten opzichte van een toezichthouder of opsporingsambtenaar tijdens of na de constatering van de overtreding;
  - b. samenloop met één of meer milieufeiten waarvoor geen bestuurlijke strafbeschikkingsbevoegdheid is verleend (toelichting: dit ziet op situaties waarin kennelijk sprake is van structureel slechte naleving en een samenhangende opsporing en vervolging door het OM aangewezen is; in geval van twijfel is overleg met OM wenselijk);
  - c. samenloop met ernstige commune misdrijven, bijvoorbeeld valsheid in geschrift (art. 225 e.v. Wetboek van Strafrecht) en omkoping van ambtenaar (art. 177, 177a Wetboek van Strafrecht) (toelichting: in dit soort situaties is, na overleg met het OM, overdracht aan de politie of een bijzondere opsporingsdienst aangewezen);
  - e. volgens de gegevens waarover de (organisatie van) het bevoegd gezag of de betrokken opsporingsambtenaar beschikt, is sprake van een meer dan incidenteel tekortschietend nalevingsgedrag (d.w.z. in een periode van vijf jaar is ten minste driemaal door een toezichthouder of een opsporingsambtenaar een relevante overtreding van omgevingsrechtelijke of economische regelgeving geconstateerd, waartegen sanctionerend is opgetreden).
3. In geval van een economisch milieufait dat in de feitenlijst is omschreven zonder dat hierbij onderscheid is gemaakt tussen de opzet- en de overtredingsvariant: er is geen of onvoldoende bewijs dat een geconstateerd economisch delict opzettelijk is begaan.

Bijlage 7d: Werkinstructie strafrechtelijk optreden

Kwalificatie overtreding door toezichthouder

Een toezichthouder constateert een overtreding en toetst deze aan de LHS. Hieruit volgt of er sprake is van een situatie waarin strafrechtelijk optreden is geboden op basis van de sanctiematrix LHS middels een BSBm of door het opmaken van een proces-verbaal (hierna: PV). De toezichthouder betreft bij zijn oordeelsvorming een boa. Bij het toetsen van de beoordeling kan de boa de teamleider die is belast met toezicht en handhaving, of de coördinator boa's, of een juridisch adviseur/medewerker om advies vragen. Wanneer de toezichthouder tijdens een controle vaststelt dat op grond van de LHS strafrechtelijk optreden nodig is, legt deze dit vast in een rapport van bevindingen en neemt deze contact op met een boa door de 'kennisneming van een strafbaar feit' vast te leggen in een aangifte of in een getuigenverklaring. De boa beoordeelt of een BSBm kan worden uitgereikt of dat een PV moet worden opgemaakt. Een van de LHS afwijkende beslissing betreffende het toepassen van het strafrechtelijk instrumentarium bespreekt de boa met de teamleider die is belast met toezicht en handhaving. De boa legt deze beslissing vast in de rapportage van bevindingen, in het DMS en op de F-schijf onder vermelding van redenen na fiattering van het afdelingshoofd die is belast met toezicht en handhaving.

Procesbewaking en taken teamleider

Binnen de Omgevingsdienst is een teamleider toezicht en handhaving aangesteld voor de kwaliteitsborging van de strafrechtelijke handhaving milieu.

Taken van de teamleider toezicht en handhaving:

- op basis van artikel 2.7 en 2.8 (beleidsvrijheid binnen gestelde grenzen en contra-indicaties) van de Richtlijn het uitvoeren van de BSBm toetsen
- overleg met afdelingshoofd die is belast met toezicht en handhaving, Openbaar Ministerie (hierna: OM) en/of Centraal Justitieel Incassobureau (hierna: CJIB)
- toezien op de registratie van BSBm in het DMS en op de F-schijf
- bewaking signaleringen CJIB
- informeren accountmanager en/of bestuurder
nota bene: in die gevallen dat het uitreiken van een BSBm of het opmaken van een PV mogelijke politieke gevolgen heeft of tot maatschappelijke onrust leidt, informeert het afdelingshoofd belast met toezicht en handhaving altijd en vooraf de accountmanager en/of bestuurder. De accountmanager informeert zo nodig de verantwoordelijke portefeuillehouder bij gemeente of provincie.
- opstellen jaarverslag toepassen BSBm en opmaken PV
- bijhouden theoretische benodigde inzet conform de LHS en de feitelijke gepleegde inzet aan de BSBm.

BSBm

Procesbeschrijving BSBm

- toezichthouder constateert overtreding
- LHS- toetsing
- boa neemt verklaring op van verdachte
- overtreding, milieufout uit de bijlage van de Richtlijn
- boa reikt kennisgeving BSBm uit
- teamleider belast met toezicht en handhaving, de coördinator boa's en juridisch adviseur/medewerker verrichten collegiale toets BSBm
- afdelingshoofd belast met toezicht en handhaving besluit tot het opleggen van de BSBm
- boa verwerkt BSBm in het DMS en op de F-schijf en zendt BSBm binnen 60 dagen na constateren van de overtreding naar CJIB
- CJIB stuurt de BSBm aan overtreder inclusief acceptgiro.

Agendapunt 12 AB 4 november 2019: Nota Gemeentelijk uitvoeringbeleid Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving Milieu 2020 – 2021 (2019195000),

Bijlage 7: Gemeentelijk uitvoeringskader (bestuur)strafrechtelijke handhaving milieu 2020 – 2021

Wie als verdachte aan te merken

Voor een overtreding begaan in het kader van (bedrijfsmatige) activiteiten van een rechtspersoon, kan de rechtspersoon als verdachte wordt aangemerkt. Met rechtspersoon worden in het Wetboek van Strafrecht gelijkgesteld: maatschap en vennootschap onder firma.

In gevallen waarin het bevoegd gezag van mening is dat, gelet op de omstandigheden waaronder de overtreding is begaan, een nadrukkelijk verwijt moet worden gemaakt aan één of meer hierbij betrokken natuurlijke personen, kan van deze hoofdregel worden afgeweken. Naast of in plaats van de rechtspersoon kan een natuurlijk persoon in drie rollen als verdachte worden aangemerkt:

- a. als degene die feitelijk leiding heeft gegeven aan de verboden gedraging van de rechtspersoon
- b. als degene die opdracht heeft gegeven tot de verboden gedraging van de rechtspersoon
- c. als degene die de overtreding feitelijk heeft begaan (de materiële dader), mits het overtreden voorschrift mede is gericht tot deze persoon. Hiervan is in elk geval sprake als een ieder normadressaat is.

Wanneer een overtreding buiten het verband van een rechtspersoon wordt begaan, kan uitsluitend een natuurlijk persoon als verdachte worden aangemerkt. Dit is ook het geval als de overtreding is begaan in het verband van een eenmanszaak.

Cautie geven, verklaring en horen van verdachte

Vóór de afsluiting van het opsporingsonderzoek dient de boa de verdachte in de gelegenheid te stellen om een verklaring af te leggen over het geconstateerde feit, nadat hem de *cautie* is gegeven. Dit wil zeggen dat hem of haar wordt meegedeeld dat er geen plicht is om over de overtreding een verklaring af te leggen of op door de opsporingsambtenaar gestelde vragen antwoord te geven. De verklaring wordt vastgelegd in het PV, dat door de boa op ambtseed/-belofte wordt opgemaakt en ondertekend.

Er is geen verplichting voor het bevoegd gezag om de verdachte te horen. Een verklaring van de verdachte volstaat.

Indien de overtreding kan worden toegerekend aan een rechtspersoon, dient namens de rechtspersoon iemand te worden gehoord die gerechtigd is de rechtspersoon te vertegenwoordigen. Als de verdachte niet de gelegenheid is geboden tot het afleggen van een verklaring of aan de verdachte niet voor het verhoor de cautie is gegeven, mag er geen strafbeschikking worden uitgevaardigd.

Om de overtreding te bewijzen stelt de boa bij het horen van de verdachte onderzoeksvragen over het overtreden feit. Het horen van de verdachte vindt plaats bij de Omgevingsdienst. In sommige gevallen kan het horen ook plaatsvinden op de locatie waar de overtreding heeft plaatsgevonden. In uitzonderlijke gevallen kan het horen plaatsvinden op het politiebureau in het bijzijn van een politieagent.

Informeren over verzetsmogelijkheid

De boa dient bij het uitvaardigen van een bestuurlijke strafbeschikking verdachte ervan op de hoogte te stellen dat hij indien hij het niet eens is met de deze uitvaardiging deze niet moet betalen en binnen 2 weken na ontvangst van de beschikking in verzet moet komen. Zodra er wordt betaald of er niet in verzet wordt gegaan binnen de gestelde termijn, staat de schuld vast. Er is dan geen verzet meer mogelijk.

Mini-Proces Verbaal / Combibon

De Omgevingsdienst is verantwoordelijk voor het juist en compleet aanleveren van gegevens op de bon. Het CJIB neemt deze gegevens exact over. Een aantal velden zijn verplichte velden. Zonder deze gegevens kan de zaak niet doorgezeten worden naar het register OM-financiële afhandeling. Gevolg is dat de zaak niet wordt behandeld. Deze onjuiste of incomplete mini-PV's worden geretourneerd. De Omgevingsdienst kan een gecorrigeerde zaak opnieuw aanleveren. Let bij het invullen op de volgende punten:

- indien de zaak is geconstateerd door twee verbalisanten dient de tweede verbalisant bij zijn handtekening tevens zijn verbalisantsnummer te vermelden
- de omschrijving van het strafbare feit op de combibon moet corresponderen met de feitcode
- de bon moet volledig en leesbaar ingevuld zijn.

Personalia verdachte

De boa moet aankruisen met welk identiteitsbewijs hij/zij de personalia van de verdachte heeft gecontroleerd. Daarvoor worden de volgende documenten en bijbehorende afkortingen gebruikt:

- PP Paspoort
- RB Rijbewijs
- ID Identiteitskaart
- VD Vreemdelingendocument.

Nummer document

De boa moet het nummer van het bovengenoemde document op de bon invullen.

Burgerservicenummer (BSN)

Op de meeste identiteitsbewijzen staat een BSN vermeld. Hoewel het invullen van het BSN op de bon geen absolute voorwaarde is om die te kunnen verwerken, is dit nummer wel belangrijk en moet de boa het (indien bekend) invullen. Deze gegevens zijn ook via Basisregistratie Personen (BRP) te achterhalen.

Controle persoonsgegevens Basisregistratie Personen (BRP)

De boa dient de gegevens van de verdachte te controleren in de BRP. Zolang de Omgevingsdienst geen toegang heeft tot de BRP, neemt de boa contact op met de politie voor het controleren van deze gegevens. Deze BRP-controle mag niet gebruikt worden voor het vaststellen van de identiteit. Hiervoor dient altijd één van de vier legitimatiebewijzen te worden overlegd. Dit betekent dat nadat het identiteitsbewijs is ingezien, de gegevens-controle in het BRP plaatsvindt. Als uit de combibon blijkt dat dit is gedaan, hoeft geen uitdraai van de BRP-gegevens meegezonden te worden naar het CJIB. De verdachte moet wel de mogelijkheid hebben om een alternatief adres op te geven. Het enkel vermelden van het BSN op de bon is onvoldoende, omdat dit geen vervanging is voor de controle van de persoonsgegevens.

Voornamen overtreder

De boa moet de eerste voornaam voluit invullen, met betrekking tot de andere voornamen mag volstaan worden met alleen de initialen.

Geboorteplaats en –land

De boa dient zowel de geboorteplaats als het -land op de bon in te vullen. Let op: als iemand geboren is in een plaats die niet meer bestaat (bijvoorbeeld door gemeentelijke herindeling) of een land dat inmiddels een andere naam heeft, moeten de namen zoals die waren ten tijde van de geboorte worden ingevuld.

Verklaring verdachte

De boa moet erop letten dat de verklaring van de verdachte zoveel mogelijk in zijn / haar eigen woorden weergegeven wordt en zoveel mogelijk in de vraag-antwoordvorm.

Termijn verzenden BSBm

Toelichting verzending

Een aanvullend PV ingevolge een BSBm stuurt de boa op aan het Centrale verwerking Openbaar Ministerie (hierna: CVOM).

Agendapunt 12 AB 4 november 2019: Nota Gemeentelijk uitvoeringbeleid Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving Milieu 2020 – 2021 (2019195000),

Bijlage 7: Gemeentelijk uitvoeringskader (bestuur)strafrechtelijke handhaving milieu 2020 – 2021

In een zaak waarvoor al PV is opgemaakt en het OM verzoekt om een aanvullend PV, stuurt de boa het PV naar het OM.

De boa bewaakt de volgende fatale termijnen. Een BSBm moet binnen zestig dagen na constatering overtreding (niet de pleegdatum met uitzondering van heterdaad) bekend zijn bij het CJIB.

Om dit te realiseren geldt de volgende werkafpraak.

Binnen 2 weken na het constateren van het strafbaar feit stelt de toezichthouder het rapport van bevindingen op en informeert de boa. In de daaropvolgende twee weken verricht de boa onderzoek, verzendt de boa een uitnodiging voor verhoor aan de overtreder en verhoort de boa de overtreder. Daarna verzendt de hiervoor verantwoordelijke boa de informatie betreffende de BSBm binnen 2 weken naar het CJIB.

Proces-Verbaal

Procesbeschrijving proces-verbaal (PV)

- toezichthouder of boa constateert overtreding
- LHS- toetsing
- boa besluit of PV wordt opgemaakt
- teamleider belast met toezicht en handhaving wijst boa aan voor zaakbehandeling
- OM heeft de regie in strafrechtelijk onderzoek
- boa voert onderzoek uit voor vastleggen feiten
- boa stelt PV op
- teamleider belast met toezicht en handhaving, de coördinator boa's en juridisch adviseur/medewerker verrichten collegiale toets PV
- boa verzendt PV naar OM.

(Aanvullend) proces-verbaal

De boa dient een aanvullend PV, eventueel voorzien van bijlagen, op te maken in die gevallen dat een BSBm niet is betaald (geen geslaagde incasso) of tegen de BSBm verzet is aangetekend. Ook in die zaken waarvoor op grond van de LHS direct een PV is opgemaakt volgt zo nodig een aanvullend PV op verzoek van het OM. Voor het uitgebreide PV dienen voldoende gegevens beschikbaar te zijn.

Het PV moet

- opgemaakt zijn op ambtseed/belofte
- persoonlijk zijn opgemaakt
- zoveel mogelijk uitdrukkelijk de redenen van wetenschap bevatten
- gedagtekend zijn
- ondertekend zijn.

De kwaliteit van het PV is van belang. Dit moet inhoudelijk juist zijn en alle informatie moet erin staan.

Inhoud PV

De 7 W's spelen een rol bij het opmaken van een goed PV. Het betreft vragen waarop het PV een antwoord geeft:

1. Waar gebeurde het? Locatie, pand, perceel.
2. Wanneer gebeurde het? Dag, datum, tijdstip.
3. Wat gebeurde er? Omschrijven van de betrokken strafbare gedraging.
4. Welke norm werd overschreden? Vermelden van overtreden artikel of vergunningsvoorschrift.
5. Wie was er bij betrokken? Overtreder, leidinggevende, opdrachtgever.
6. Waarom gebeurde het? Was er een oorzaak aan te wijzen.
7. Wat is het bewijs? Zijn er zaken die bewijs kunnen vormen.

Niet altijd is een antwoord op alle vragen mogelijk, maar de bedoeling is dat de 7 W's zo veel mogelijk terugkomen in het PV.

Redenen van wetenschap

De boa dient goed aan te geven op welke wijze hij of zij tot een bepaalde vaststelling van een strafbare gedraging is gekomen, de zogenaamde 'redenen van wetenschap'. Het hangt van de situatie af welk(e) zintuig(en) de waarnemer bij deze vaststelling gebruikt. Sprake kan zijn van zien, horen, ruiken, proeven of voelen.

De weergave van deze waarnemingen in het proces-verbaal worden verwoord met: ik zag, ik hoorde, ik rook, ik voelde, ik proefde.

Procesbeschrijving aanvullend PV

- CJIB (BSBm-zaken) of OM (PV-zaken) verzoekt Omgevingsdienst om aanvullend PV op te maken
- boa vraagt specifiek zaaknummer aan
- boa stelt een aanvullend PV op
- teamleider belast met toezicht en handhaving, de coördinator boa's en juridisch adviseur/medewerker verrichten collegiale toets aanvullend PV
- boa verzendt het door boa opgemaakt aanvullend PV aan CVOM of het OM.

Bijlage 7e: Toelichting bij AVG en Wpg

De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) geldt niet voor gegevensverwerking voor de opsporing of vervolging van strafbare feiten. Voor deze gegevens geldt de Europese Richtlijn gegevensverwerking opsporing en vervolging. De Wet politiegegevens (Wpg) wordt herschreven om aan deze richtlijn te voldoen. Deze Wpg geldt voor politie, marechaussee, rijksrecherche, bijzondere opsporingsdiensten zoals FIOD en gaat ook gelden voor de buitengewoon opsporingsambtenaar (boa). Daartoe zal een Besluit politiegegevens voor boa's (Bpg boa's) verschijnen. Een toelichting.

Persoonsgegevens:

elk gegeven betreffende een identificeerbaar of geïdentificeerde natuurlijke persoon.

Politiegegevens:

bijzondere versie van persoonsgegevens; dit gegeven wordt verwerkt in het kader van de politietaak. Hiervoor geldt de Wpg. Het Bpg boa's bepaalt dat ook boa's die opsporingsgegevens verwerken politiegegevens verwerken. Daarop is dus niet de AVG maar de Wpg van toepassing.

Verwerken:

elke handeling met een persoons- of politiegegeven valt onder het begrip: opschrijven, registreren, vastleggen, filmen, opnemen, raadplegen, vergelijken, wijzigen, tonen, verstrekken en wissen van persoonsgegevens.

Verwerkingsgrondslagen:

Het doel waarvoor persoons- of politiegegevens worden verwerkt, bepaalt op welke wijze ze mogen worden gebruikt en onder welke voorwaarden.

Verschillende grondslagen voor de verwerking: artikel 8 t/m 15a Wpg.

Naar verwachting worden artikel 8 (dagelijkse politietaak), 9 (gerichte verwerkingen / inbreuk op privacy groter / bijzondere opsporingsbevoegdheden ingezet) en 13 (ter ondersteuning van het werk / landelijk raadpleegbaar) -verwerkingen van overeenkomstige toepassing verklaard voor de boa. Hoe lang je de gegevens mag verwerken en wie er toegang mogen hebben moet in een bijbehorend reglement worden beschreven (artikel 13 Wpg).

Verstrekken:

Het bekendmaken of 'ter beschikking stellen' van politiegegevens. Dit gebeurt binnen Wpg-domein / het delen van gegevens die nodig zijn voor iemands werk (artikel 15 Wpg) en daarbuiten ('verstrekking' van politiegegevens). In artikel 32 Wpg staat dat verstrekkingen moeten worden vastgelegd.

Nota bene: verstrekken/samenwerken niet binnen AVG; binnen Wpg aantal partijen waaraan je mag verstrekken; voor boa's gaan deze anders zijn (worden opgenomen in toekomstige Bpg boa's)

Twee regimes voor boa:

- AVG: verwerken gegevens in kader van toezicht
  - Wpg: verwerken gegevens in kader van opsporing
- (andere verwerkingstermijnen en andere regels voor het verstrekken van gegevens).

Voor boa's is de volgende wet en regelgeving van toepassing inzake privacy:

- Artikel 142 lid 1 onder a t/m c Wetboek van Strafvordering (omschrijving begrip boa)
- Algemene verordening gegevensbescherming (2016/679, werkt rechtstreeks, dus 'wet')
- Europese Richtlijn gegevensverwerking opsporing en vervolging (2016/680)
- (Wetsvoorstel) Wet politiegegevens
- Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens
- Besluit politiegegevens
- (Ontwerp) Besluit politiegegevens boa's
- Tijdelijke regeling van 20 september 2018, inzake de toepassing van de Wet politiegegevens op de verwerking van persoonsgegevens door boa's.

Agendapunt 12 AB 4 november 2019: Nota Gemeentelijk uitvoeringbeleid Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving Milieu 2020 – 2021 (2019195000),

Bijlage 7: Gemeentelijk uitvoeringskader (bestuur)strafrechtelijke handhaving milieu 2020 – 2021

Thans is een wetsvoorstel aanhangig ter implementatie van de richtlijn. Op basis van dit wetsvoorstel is een AMvB in voorbereiding, die voorziet in de van overeenkomstige toepassing van onderdelen van de Wpg op de verwerking van persoonsgegevens door boa's. Met de voorliggende regeling wordt, vooruitlopend op de inwerkingtreding van het wetsvoorstel ter implementatie van de richtlijn gegevensbescherming opsporing en vervolging, de gegevensverwerking door de boa's onder de reikwijdte van de Wpg gebracht. Daarmee wordt de verwerking van persoonsgegevens door boa's tijdelijk onder een wettelijk regime gebracht dat gelijk is aan dat voor de andere opsporingsambtenaren en dat inhoudelijk vergelijkbaar is met dat van de voormalige Wet bescherming persoonsgegevens.

Archiveren gegevens: werkprocessen en systemen

De registratiesystemen waar een boa in werkt moeten onderscheid kunnen maken tussen strafrechtelijke gegevens en andere persoonsgegevens.

Bijv. één database met verschillende autorisaties met toegang tot gelabelde gegevens (onderscheiden AVG, respectievelijk artikel 8, 9 en 13 van de Wpg).

In AVG en Wpg bepaling over privacy by design: verwerkingsverantwoordelijke moet passende technische en organisatorische maatregelen treffen om rechtmatigheid, proportionaliteit en beveiliging van de gegevensverwerking te garanderen.

In AVG en Wpg bepaling over privacy by default: standaard mogen alleen die gegevens worden verwerkt die noodzakelijk zijn voor elk specifiek doel van de verwerking. De standaardinstellingen moeten zo zijn dat de privacy maximaal wordt gewaarborgd.

Een verwerkingsregister moet worden opgesteld met alle verwerkingsactiviteiten, zoals applicaties en bestanden. Hierin: verwerkingsgrondslag, welke categorieën van betrokkenen en categorieën van gegevens het betreft, de verwijdertermijnen, wie er toegang hebben en welke technische en organisatorische maatregelen zijn genomen voor de beveiliging van gegevens.

Soms verplicht gegevensbeschermingseffectbeoordeling (GEB) op te stellen. Traject waarin verwerking van gegevens systematisch wordt beschreven en waarin wordt onderbouwd waarom het rechtmatig en noodzakelijk is. Daarnaast beschrijving van maatregelen om privacyrisico's te verkleinen of weg te nemen. Ook beschrijving van resterende risico's en wat je doet als het mis zou gaan. Verder aan betrokkenen of hun vertegenwoordigers vragen wat zij vinden van het feit dat je hun persoonsgegevens gaat verwerken. Hierdoor kun je verantwoording afleggen aan de buitenwereld over het waarom van de gegevensverwerking.